

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

<https://grd.gov.ua>

head@grd.gov.ua

Затверджено
Громадською радою доброчесності
01.02.2019

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Демяносова Олександра Власовича критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про суддю Донецького апеляційного суду **Демяносова Олександра Власовича** (далі – Кандидат), Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Кандидат на посаду судді, обіймаючи посаду судді, допускав поведінку, яка призвела до істотних порушень правил процесу та порушення прав і основоположних свобод людини.

(підпункт 3.9 п. 3 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019)

Під час проведення першого конкурсу до Верховного Суду у 2017 році Громадська рада доброчесності вже надавала [ВИСНОВОК](#) стосовно невідповідності Кандидата критеріям професійної етики і доброчесності та не знаходить підстав для того, аби не зробити це вдруге.

Хоча цього разу Кандидат зазначив у Декларації доброчесності судді відомості про прийняття ним рішення, що згодом стало предметом розгляду Європейського суду з прав людини, це не скасовує самого факту допущення судом під головуванням Кандидата істотних порушень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Так, 24.09.2002 колегія суддів Апеляційного суду Донецької області, в якій Кандидат був головуючим, постановила вирок стосовно Шалімова С.В., яким останнього було засуджено до 15 років позбавлення волі.

Європейський суд з прав людини в остаточному [рішенні](#) у справі “Шалімов проти України” (заява №20808/02 від 04.03.2010) встановив порушення:

- пункту 3 статті 5 Конвенції. У п. 51 рішення ЄСПЛ вказано, що *“попереднє ув'язнення заявника тривало три роки і майже одинадцять місяців, Суд також зазначає, що серйозність звинувачень щодо заявника та ризик його ухилення від І слідства були зазначені у первісному рішенні про взяття заявника під вартою. Надалі прокурори і суди, продовжуючи строк тримання заявника під вартою, не наводили підстав у своїх рішеннях, а лише посилалися на відповідність раніше обраного запобіжного заходу. Проте, згідно з пунктом 3 статті 5 після спливу певного часу саме тільки існування обґрунтованої підозри перестає бути підставою для позбавлення свободи і судові органи зобов'язані навести інші підстави для продовжуваного тримання під вартою”*
- пункту 1 статті 6 Конвенції. Європейський суд у п.п. 77- 78 рішення зазначив: *“кримінальне провадження щодо заявника тривало з 30 жовтня 1998 року до 2 жовтня 2003 року, тобто чотири роки, одинадцять місяців і три дні. Суд також зазначає, що були періоди, коли у справі не здійснювалося жодних заходів або здійснювалося їх дуже мало. Як видається, національним органам знадобилося більше року для проведення додаткових медичних і балістичних експертиз у справі: з 10 грудня 1999 року до 5 січня 2001 року. Майже через два місяці після останньої дати було проведено попереднє судове засідання, а розгляд справи по суті був призначений на 14 січня 2002 року, тобто ще через десять з половиною місяців. Як видається, жодних дій також не було здійснено між попереднім судовим засіданням 15 квітня 2002 року і судовим засіданням з розгляду справи по суті 9 вересня 2002 року, та ця затримка становить майже п'ять місяців. На думку Суду, такі затримки були спричинені національними органами і не можуть бути виправдані складністю справи або поведінкою заявника. Крім того, з огляду на те, що заявник тримався під вартою протягом періоду, що розглядається, від національних органів вимагалася особлива сумлінність. Викладених міркувань Суду достатньо, щоб дійти висновку, що провадження у справі заявника було надмірно тривалим. Відповідно мало місць порушення пункту 1 статті 6 Конвенції”*.

Хоча висновки Європейського суду сформульовані досить чітко, Кандидат, скоріше за все, не вважає їх переконливими, оскільки вказав у Декларації доброчесності судді, що *“тривалість розгляду справи пов'язана з її складністю, зміною складу суду, у зв'язку із хворобою судді, некоректною поведінкою народного засідателя тощо”*. Тобто Кандидат у власне виправдання наводить обставини, що були відкинуті Стразбурзьким судом.

У свою чергу, невмотивованість продовження судом строків тримання під вартою Шалімова С.В. Кандидат пояснює відсутністю на момент розгляду справи відповідної норми в національному законодавстві, у той час як він не був позбавлений можливості застосувати норми [Конвенції](#), ратифікованої Україною 17.07.1997.

2. Кандидат на посаду судді допускав поведінку, що свідчить про підтримку агресивних дій Російської Федерації проти України, колаборацію з представниками цієї держави

(підпункт 1.5 п.1 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019)

Наявна в суддівському досьє Кандидата інформація свідчить про неодноразові відвідування ним та його родичами території Російської Федерації після початку збройної агресії проти України. Як мінімум двічі протягом 2015-2016 років Кандидат здійснював поїздки до держави-агресора тривалістю декілька днів.

У свою чергу, один з пасинків Кандидата упродовж останніх чотирьох років здійснював регулярні поїздки до тимчасово окупованих територій, де ймовірно і проживав. На це, зокрема, вказує інформація про більше ніж 10 випадків перетинання ним лінії розмежування в районах проведення Операції об'єднаних сил у пунктах пропуску.

Проте особливої уваги, на нашу думку, заслуговує інформація про навчання рідного сина Кандидата у вищому навчальному закладі - Університеті МДІМО МЗС РФ, який готує кадри для дипломатичної служби держави-агресора.

На сайті зазначеного ВНЗ міститься [інформація](#) про зарахування сина Кандидата до аспірантури за денною формою навчання на договірній основі на період з 01.10.2017 до 30.09.2020, а також про визначення йому [теми](#) дисертаційної роботи.

При цьому, [вартість](#) одного року навчання в аспірантурі МДІМО для іноземних громадян становить 300000 руб., що є еквівалентним 5000 дол. США. Таким чином, протягом 2017-2018 років син Кандидата (1994 року народження) повинен був витратити щонайменше 10000 доларів США для оплати свого навчання.

Значний розмір цієї суми дає підстави для припущення про участь Кандидата у витратах на навчання свого сина за кордоном, і ми не можемо обійти увагою той факт, що статки сім'ї Кандидата у такому випадку перетворюються на одне із джерел наповнення бюджету держави-агресора.

3. Кандидат на посаду судді та пов'язані з ним особи отримали майно, дохід або вигоду, легальність походження яких, на думку розсудливого спостерігача, викликає обґрунтовані сумніви.

(підпункт 4.10 п.4 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019)

3.1. Спадкова земля.

Згідно з декларацією особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за [2017](#) рік, Кандидат та його дружина є власниками 17 земельних ділянок сільськогосподарського призначення загальною площею 123,73 га, які розташовані в с. Зоря Нікольського району Донецької області.

Оскільки в Україні з 2002 року діє мораторій на продаж землі сільськогосподарського призначення, Громадська рада доброчесності вирішила перевірити підстави для набуття у власність Кандидатом та членами його сім'ї значної кількості земельних ділянок, для чого ми проаналізували дані Держреєстру прав на нерухоме майно.

Дослідивши відомості інформаційної довідки про зареєстровані за дружиною Кандидата об'єкти нерухомого майна (додаток 1) ми встановили, що як мінімум 7 разів протягом останніх п'яти років вона набувала земельні ділянки у власність на підставі прийняття спадщини від різних осіб за заповітом. Принагідно вважаємо за необхідне зазначити, що дружина Кандидата здійснює професійну діяльність в якості [нотаріуса](#).

У свою чергу, інформація з Держреєстру речових прав на нерухоме майно стосовно Кандидата (додаток 2) свідчить про те, що він також отримував землю сільськогосподарського призначення шляхом прийняття спадщини за заповітом.

За тією ж схемою власником ще двох земельних ділянок сукупною площею 15,42 га став рідний син Кандидата.

Наведені факти, на нашу думку, підтверджують застосування Кандидатом і членами його родини сумнівної, з точки зору закону, схеми набуття у власність земель сільськогосподарського призначення всупереч мораторію, дія якого не розповсюджується на прийняття спадщини.

Аналіз отриманих нами даних дозволяє припустити, що кожен складений на ім'я родичів Кандидата заповіт мав ознаки удаваного правочину, у той час як насправді кожна із земельних ділянок була придбана у місцевих жителів похилого віку за грошові кошти.

На жаль, внаслідок смерті кожного зі спадкодавців, що завчасно потурбувалися скласти заповіт на осіб із однаковими прізвищами, суспільство навряд чи дізнається правдиву інформацію про те, які саме обставини передували підписанню кожного із заповітів.

Але в будь-якому разі, під кутом зору розсудливого спостерігача не може не викликати здивування неодноразове отримання родичами діючого судді спадщини від десятка різних осіб. Особливо, коли обсяг такої спадщини є настільки вражаючим.

4.2. Фіктивна оренда квартири.

У деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за [2016](#) та [2017](#) роки Кандидат зазначив про набуття права користування квартирою у м. Києві, яка належить громадянину Войтюку А.В.

І хоча раніше Громадська рада доброчесності вже [зазначала](#) про існування підстав вважати, що ця квартира насправді належить Кандидату, а не пану А.В. Войтюку, наша точка зору з цього приводу залишається незмінною з огляду на такі факти.

02.02.2016 та 19.02.2016 Войтюк А.В. оформив 2 довіреності на дружину Кандидата з правом “придбати будь-яку квартиру у м.Києві”, а вже 23.02.2016 Войтюк А.В. став власником квартири по вул. Деміївській у м. Києві.

Пізніше, 05.04.2016 Войтюк А.В. видав довіреність дружині Кандидата строком на 10 років на право повного користування, експлуатації та розпорядження цією квартирою.

Також нами виявлено, що сам Кандидат, його дружина та син неодноразово раніше видавали довіреності Войтюк Н.Ф., Войтюк Р.А., а також Войтюку А.В. на представництво інтересів та розпорядженням їхнім майном. Очевидно, що з цими особами у сім’ї Кандидата існують тривалі довірливі відносини.

Враховуючи наведене, з високим ступенем вірогідності можна припустити, що квартиру було придбано саме Кандидатом та його дружиною, але оформлено на пов'язану з ними особу з метою приховати реальних власників майна та джерел походження коштів.

Громадська рада доброчесності звернулася до Кандидата за поясненнями, однак станом на час затвердження цього висновку відповіді від Кандидата не надійшло.

Додатки:

1. Інформаційна довідка з Держреєстру речових прав на нерухоме майно щодо дружини Кандидата.
2. Інформаційна довідка з Держреєстру речових прав на нерухоме майно щодо Кандидата.

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)

Протокол
електронного голосування
(є невід'ємною складовою висновку)

01.02.2019 Громадська рада доброчесності затвердила висновок 15-ма голосами з 19 голосів членів Ради.

У голосуванні взяли участь членів:

- 1) Валько Вадим
- 2) Воробйов Євген
- 3) Жернаков Михайло
- 4) Куйбіда Роман
- 5) Кулібаба Андрій
- 6) Марчук Антон
- 7) Маселко Роман
- 8) Моторевська Євгенія
- 9) Остапенко Дмитро
- 10) Середя Максим
- 11) Стригун Дмитро
- 12) Соколенко Наталія
- 13) Чижик Галина
- 14) Шепель Тарас
- 15) Яким'як Олег

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)